

Číslo: 2010/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **09. 10. 2023** do **15. 10. 2023** a **18. 10. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Pastuchov 210	
Zriaďovateľ	Obec Pastuchov

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Mária Šimunová, riaditeľka školy

Mgr. Dana Kališová, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Andrea Repková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 2010/2023-2024 zo dňa 21. 09. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Ivana Kubáňová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Iveta Krajčovičová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Ing. Jana Kürtiová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marek Nádaský, školský inšpektor, ŠIC Trnava

Mgr. Silvia Holečková, prizvaná odborníčka z praxe

Mgr. Dagmar Procházková, prizvaná odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. Škola poskytovala vzdelávanie 118 žiakom v 9 triedach, z nich 58 žiakom primárneho vzdelávania (4 triedy) a 60 žiakom nižšieho stredného vzdelávania (5 tried). V aktuálnom školskom roku bolo 23 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Školu nenavštevovali žiaci z marginalizovanej rómskej komunity. Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 13 učiteľov, 2 vychovávateľky, 1 školská špeciálna pedagogička a 1 pedagogická asistentka. Riaditeľka školy uviedla, že vzhľadom na celkový počet žiakov a počet žiakov

so ŠVVP by bolo potrebné podporiť personálne zabezpečenie prijatím ďalších pedagogických asistentov. V škole bol zriadený podporný tím¹, ktorý pracoval pod vedením špeciálnej pedagogičky.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu školská inšpekcia posudzovala celkovo na základe 45 hospitácií. Na primárnom stupni vzdelávania bolo realizovaných 22 hospitácií v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), anglický jazyk (3), matematika (4), prírodoveda (3), vlastiveda (3), hudobná výchova (3). Na nižšom strednom stupni vzdelávania bolo hospitovaných 23 vyučovacích hodín v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), anglický jazyk (5), matematika (5), dejepis (4), telesná a športová výchova (3).

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na sledovaných hodinách väčšina žiakov disponovala primeranými **komunikačnými spôsobilosťami**. Zapájali sa do riadených rozhovorov zameraných na aktivizáciu, overovanie pochopenia učiva, komentovanie postupov práce. Reagovali prevažne pohotovo, pričom dokázali uplatniť požadovanú odbornú terminológiu. Učiteľky boli pre žiakov vhodným vzorom v kultivovanom vyjadrovaní sa. Súčasťou hospitovaných hodín najmä v 1. ročníku boli činnosti zamerané na prácu s textom v písanej podobe. Prioritným cieľom bolo zvládnutie jednotlivých grafém jazyka a osvojovanie si analyticko-syntetického princípu pri nácviku techniky čítania. Žiaci bez väčších problémov dekodovali jednotlivé tvary písma, zvládali fonemické uvedomovanie hlások na základe sluchovej analýzy, spravidla úspešne určovali pozíciu určenej hlásky/slabiky v slove, upevňovali si zručnosti v písaní jednotlivých tvarov abecedy. Vo vyšších ročníkoch, v rámci čítania a literárnej výchovy, pracovali so súvislými literárnymi textami/ukážkami. Zväčša preukázali, že čítanému/počutému textu rozumejú, dokázali sa v ňom orientovať, vysvetliť vlastnými slovami cudzie a menej frekventované slová, vyhľadať explicitne, v menšej miere aj implicitne uvedené informácie, ktoré prepájali so svojimi poznatkami. Vывodiť závery a zaujať stanovisko k získaným informáciám bolo žiakom umožnené len na 1 sledovanej hodine, rovnako bola podcenená oblasť rozvíjania tvorivého myslenia žiakov, čo malo negatívny dopad na celkovú úroveň ich komunikačných kompetencií. Zdrojom informácií, s ktorými žiaci na hodinách pracovali, boli učebnice, pracovné zošity, pracovné listy, texty v prezentáciách, v jednom prípade aj ukážky diel preberaného autora. Na väčšine hodín využili učiteľky na sprostredkovanie učiva dostupné informačno-komunikačné technológie (IKT), len ojedinele však mali príležitosť pracovať s informáciami získanými prostredníctvom digitálnych technológií aj žiaci.

Poznávacie kompetencie žiakov v najväčšej miere podporilo zadávanie úloh zameraných na zapamätanie, pochopenie učiva, jeho aplikáciu², takmer na všetkých hodinách na analýzu/syntézu³. Žiaci prevažne bez problémov vedeli riešiť úlohy s týmto zameraním, dokázali urobiť rozbor určitého systému na menšie prvky, porovnať vzťahy medzi informáciami. Len výnimočne (na 1 hodine) mali príležitosť uplatniť vyššie myšlienkové procesy aj v oblasti hodnotenia⁴, tvorivosť⁵ sa vyskytla len v 1 prípade, pričom žiaci, s ohľadom na ich potenciál, na podnety nedokázali dostatočne reagovať. Efektivitu vyučovania podporilo účelné využitie materiálnych prostriedkov vyučovania, výber úloh a činností však obmedzoval podporu vyšších myšlienkových procesov, v dôsledku čoho bolo rozvíjanie poznávacích kompetencií oslabené.

V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** učiteľky motivovali žiakov v procese učenia sa. Väčšina žiakov sa aktívne zapájala do činností, reagovali na stimulujúce otázky, čím prejavili prirodzený záujem o preberané témy. Konštruktívna práca s chybou bola prostriedkom identifikovania príčin nedostatkov a ich uvedomelého odstraňovania. Schopnosť kriticky myslieť a vytvárať si vlastný

¹ 2 asistentky učiteľa, koordinátorka kumulovaných funkcií výchovného poradenstva, kariérového poradenstva a prevencie

² aktivity na precvičovanie učiva, práca s mimočítankovou literatúrou, využívanie medzipredmetových vzťahov

³ pojmová mapa, kategorizácia informácií, analyticko-syntetické činnosti pri vyvodzovaní hlások

⁴ žánrová špecifikácia na základe znakov autorskej rozprávky

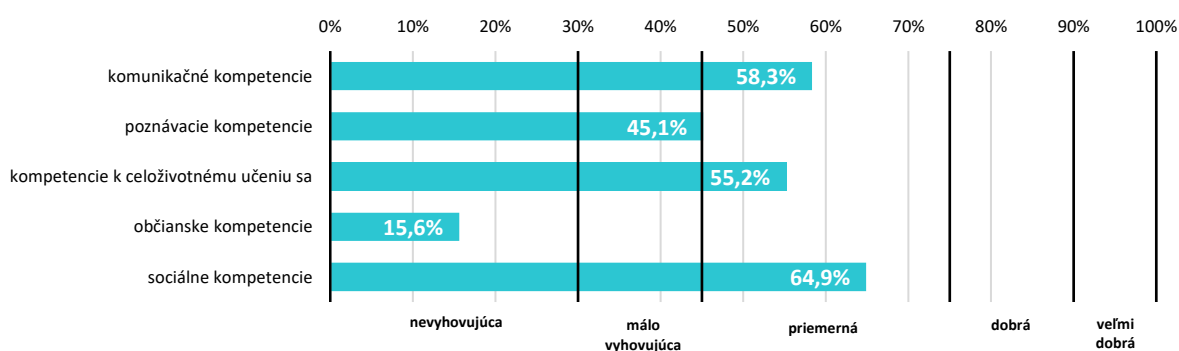
⁵ tvorba básne

úsudok o preberaných témach bola stimulovaná len ojedinele. Priebežné verbálne hodnotenie výkonov žiakov, informovanie o kvalite ich práce, motivačná pochvala boli bežnou súčasťou činností učiteliek, klasifikácia dosiahnutých vedomostí s adekvátnym zdôvodnením bola uplatnená len na 1 z hodín. Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa obmedzovalo nevýrazné stimulovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí žiakov. Učiteľky väčšinou kládli žiakom otázky k zamysleniu sa nad úrovňou svojej práce⁶, neposkytli im však dostatočný časový priestor na posúdenie a vyjadrenie svojich myšlienok. Rovnako obmedzené boli aj príležitosti súvisiace s vyjadrením vlastných názorov a postojev žiakov k otázkam spoločenského života spojené s výstižnou argumentáciou, čo s výnimkou 1 hodiny negatívne ovplyvnilo stimulovanie ich **občianskych kompetencií**.

Možnosť participovať na spoločnej práci v skupine mali žiaci na polovici hodín, pričom z ich reakcií a postupov bolo evidentné, že prevažne mali osvojené zásady spolupráce a dokázali výsledky prezentovať pred spolužiakmi. Chýbalo však objektívne posúdenie a zdôvodnenie výsledkov spolupráce. Žiaci sa celkovo podieľali na vytváraní podnetného prostredia, akceptáciou pravidiel prispievali k pozitívnej atmosfére vyučovania, dokázali efektívne komunikovať, čo pozitívne ovplyvnilo úroveň ich **sociálnych spôsobilostí**. Rovnako učiteľky prispeli k optimálnemu pracovnému prostrediu, takmer na všetkých hodinách sa žiaci cítili prirodzene. Bariéry v učení sa žiakov čiastočne odbúraval rešpektovaním ich pracovného tempa, individuálnym prístupom k slabším žiakom. Preferovali však zadávanie rovnakých úloh a činností všetkým žiakom, bez ohľadu na ich individuálny potenciál, čím nevytvárali podmienky pre inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), prírodoveda (PDA), vlastiveda (VLA), hudobná výchova (HUV)

Učenie sa žiaka

Na všetkých hospitovaných hodinách väčšina žiakov preukázala svoje **komunikačné kompetencie** (Graf 2), vyjadrovali sa vcelku kultivovane, plynule, spisovne správne, s využitím adekvátnej (aj odbornej) slovnej zásoby. V rozhovoroch a diskusiách vecne reagovali na otázky učiteliek najmä vo fázach aktivizácie a opakovaní učiva. Rovnako preukázali schopnosť porozumieť čítanému/počutému textu, vyhľadať požadované informácie a reprodukovať ich. S výnimkou HUV dokázali v širších súvislostiach prepájať svoje poznatky s obsahom textov v printovej⁷ alebo elektronickej podobe⁸. Len ojedinele (PDA)⁹ dostali príležitosť posúdiť získané informácie a zaujať k nim stanovisko.

Prínosom v súvislosti s rozvíjaním **poznávacích kompetencií** (Graf 3) bolo množstvo úloh na zapamätanie, pochopenie učiva a jeho následným využitím v konkrétnych situáciách na všetkých

⁶ Ktorá úloha bola pre vás najťažšia?; V čom sa vám najviac darilo?...

⁷ Učebnice, pracovné zošity

⁸ Prezentácie, multimediálne programy

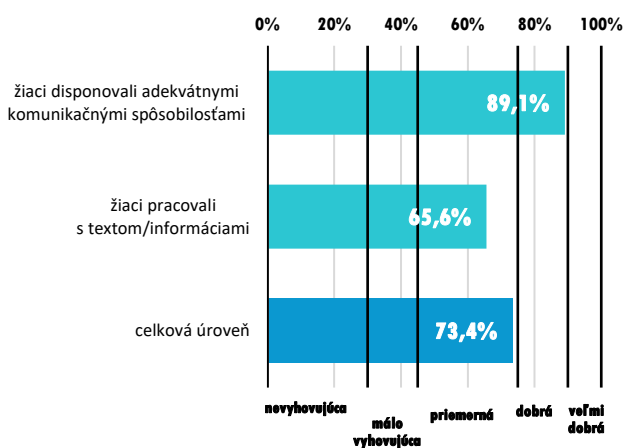
⁹ PDA - Posúdenie informácií – čo sme vedeli, čo je pre nás nová informácia, čo ma zaujalo

hospitovaných hodinách, ktoré žiaci zvládali zväčša bez problémov. Ak im to bolo umožnené, dokázali s asistenciou učiteliek vyriešiť aj zadania stimulujúce analyticko-syntetické myslenie (urobiť rozbor určitého systému na menšie prvky, porovnávať vzťahy medzi informáciami), čo sa v plnej miere prejavilo na hodinách PDA, VLA a takmer na všetkých hodinách MAT a ANJ. Príležitosť na zhodnotenie situácie a určenie záverov zo získaných údajov mali žiaci na všetkých hodinách VLA¹⁰, na ostatných predmetoch mali len minimálny priestor na riešenie úloh na hodnotenie, ktoré zväčša dokázali riešiť s výraznou pomocou učiteliek. Rovnako bola podcenená oblasť stimulovania tvorivosti, takéto úlohy neboli uplatnené takmer vôbec (s výnimkou 1 hodiny VLA)¹¹, čo výrazne obmedzilo celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií.

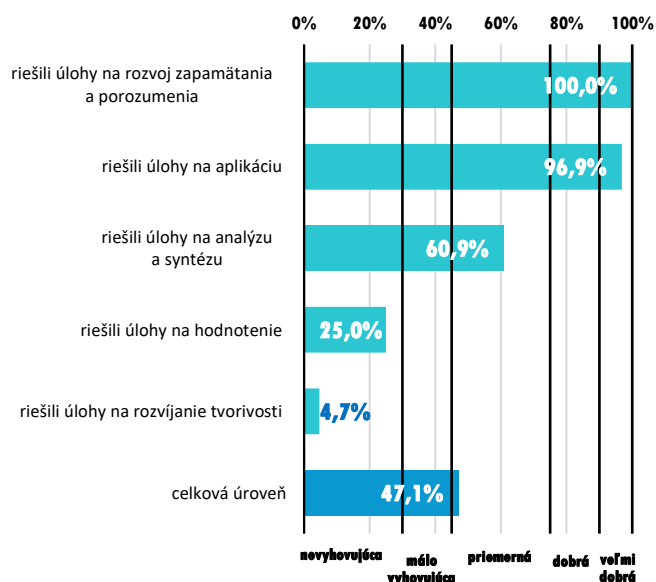
V oblasti rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) boli žiaci zväčša motivovaní, aktívne pracovali samostatne alebo v skupinách. Väčšinou si dokázali uvedomiť chybu, identifikovať jej príčinu a opraviť ju. Schopnosť kriticky myslieť bola rozvíjaná najmä na hodinách VLA a PDA, čo súviselo s realizáciou bádateľských aktivít¹², pričom pri vyvodzovaní záverov pozorovaní a pokusov dokázali žiaci premýšľať v širších súvislostiach. Na prevažnom počte hodín (s výnimkou HUV) žiaci hodnotili priebeh vyučovania a jednotlivé aktivity v rovine pocitov¹³, pričom odpovede boli strohé, bez náležitého zdôvodnenia. Takmer úplne absentovalo hodnotenie výkonov spolužiakov. Pozitívom bolo rozvíjanie sebahodnotiacich spôsobilostí na hodinách ANJ, kde žiaci dokázali s primeranou argumentáciou zhodnotiť svoje výkony ako aj prácu celej triedy, uvádzali možnosti na zlepšenie a návrhy aktivít na nasledujúce hodiny.

Na všetkých hodinách (s výnimkou HUV) žiaci prezentovali svoje názory a postoje v rámci učebnej témy, ktoré dokázali aj veku primerane a jasne formulovať. Priestor na diskutovanie, argumentáciu a obhajobu vyslovených názorov dostali už v menšej miere. Učiteľky nie vždy využili potenciál nastolených diskusií v súvislosti s osvojovaním si zručností aktívne počúvať a rešpektovať názory a postoje iných. Táto skutočnosť limitovala komplexný rozvoj **občianskych kompetencií (Graf 5)**.

Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

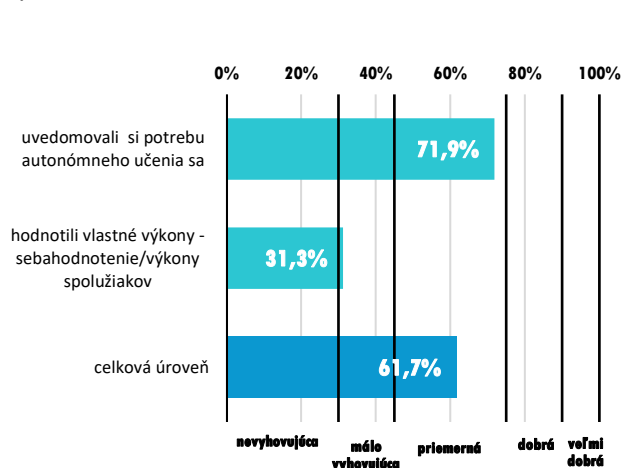
¹⁰ VLA posudzovanie pravdivosti/nepravdivosti údajov, na základe indícií vyvodíť závery

¹¹ dramatizácia povesti

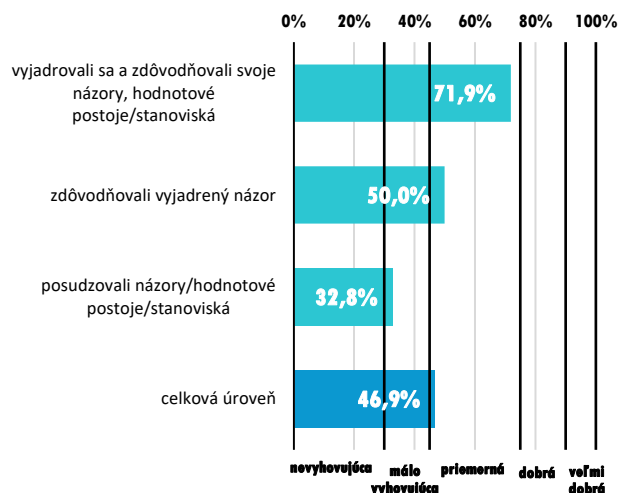
¹² PDA- Pokusy na overovanie vlastností vody; VLA- dekodovanie hláholiky

¹³ Čo sa im páčilo/nepáčilo

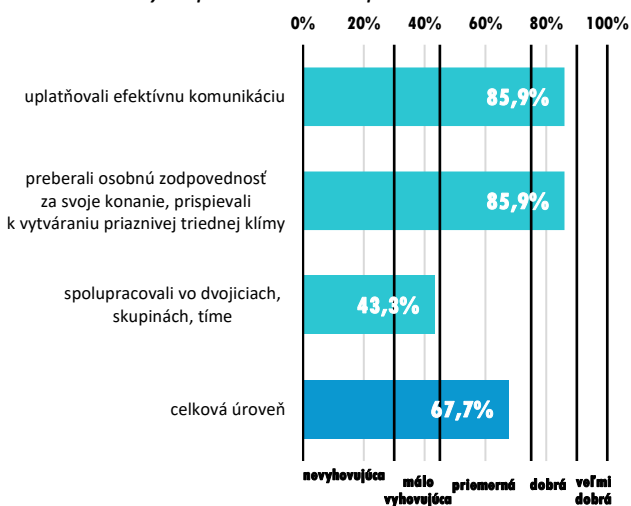
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na väčšine hodín učiteľky ciele vyučovania formulovali komplexne, so zreteľom na očakávané výsledky učenia sa žiakov, priebežne overovali úroveň ich plnenia. **Podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka formou zadávania úloh s rozdielnou náročnosťou, možnosťou výberu činností, individuálnym prístupom alebo zohľadňovaním pracovného tempa boli uplatňované v menšej miere. Učiteľky často využívali rôzne **učebné pomôcky**, na polovici hodín aj IKT (interaktívna tabuľa), čím podporili názornosť edukačného procesu a pozitívne vplývali na motiváciu žiakov. V oblasti **uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania** vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí v bežných situáciách. Prevažne zadávali úlohy smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy. Úlohy zamerané na rozvoj kritického myslenia, hodnotenia a rozvoj tvorivosti zaraďovali len sporadicky. Pozitívom v práci učiteliek bolo **vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia**. Uplatňovali výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce vzájomné vzťahy a spoluprácu žiakov. Dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa, viedli ich k vzájomnému rešpektovaniu sa. Žiakom poskytli verbálnu spätnú väzbu o ich pokroku a možnostiach ich rozvoja, pričom svoje hodnotenie nie vždy dostatočne zdôvodnili. Hodnotenie klasifikáciou uplatnili ojedinele.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	dobrá úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	priemerná úroveň
Umenie a kultúra	hudobná výchova	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu sociálnu atmosféru

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- podporovanie rozvíjania poznávacích kompetencií zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť
- posilňovanie sociálnych kompetencií prezentovaním výsledkov spoločných činností s argumentačným zdôvodňovaním výsledkov spolupráce
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na všetkých sledovaných hodinách prejavili žiaci kompetenciu plynule a kultivovane sa vyjadrovať, s využitím adekvátnej odbornej terminológie, k čomu boli učiteľkou permanentne vedení. Textom¹⁴, ktoré slúžili na preberanie nového učiva, žiaci prevažne rozumeli. Celkovú úroveň preukázaných **komunikačných kompetencií** žiakov znížilo nezaraďovanie činností a úloh vyžadujúcich prácu s textom, v rámci ktorej by bolo potrebné spájať informácie získané z textu so svojimi skúsenosťami, či posudzovať ich.

V oblasti **poznávacích kompetencií** na všetkých hodinách žiaci vedeli reprodukovať preberané učivo, prejavili vedomosti a zručnosti v rovine ovládania základných faktov a informácií. Takmer na všetkých hodinách mali možnosť a správne dokázali získané vedomosti aplikovať v konkrétnych situáciách. Ani na jednej hodine učiteľky nezaraďovali náročnejšie úlohy rozvíjajúce vyššie myšlienkové procesy, rešpektujúc možnosti žiakov. Pozornosť sústredili na menej náročné zadania, čo celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií žiakov výrazne znížilo.

Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** podporovala učiteľka na všetkých hodinách permanentným vytváraním motivujúceho prostredia. Žiaci boli aktívni, reagovali na všetky podnety učiteľky a na niektorých hodinách aj na vzájomné podnety a vyjadrenia spolužiakov. Takmer na všetkých hodinách dokázali reagovať na chyby a korigovať ich. Len obmedzený priestor na hodnotenie vlastných výkonov a výkonov spolužiakov však rozvíjanie kompetencií v tejto oblasti znižoval.

V súvislosti s rozvíjaním **občianskych kompetencií** v rámci preberaného učiva¹⁵ dokázali žiaci na očakávanej úrovni vyjadrovať svoje názory a hodnotové postoje. V tejto oblasti však zaostávalo rozvíjanie zručnosti argumentačne zdôvodniť svoje stanovisko, na čo dostali žiaci príležitosť len

¹⁴ Súvislé literárne ukážky, nesúvislé texty s gramatickými javmi v printovej a elektronickej podobe

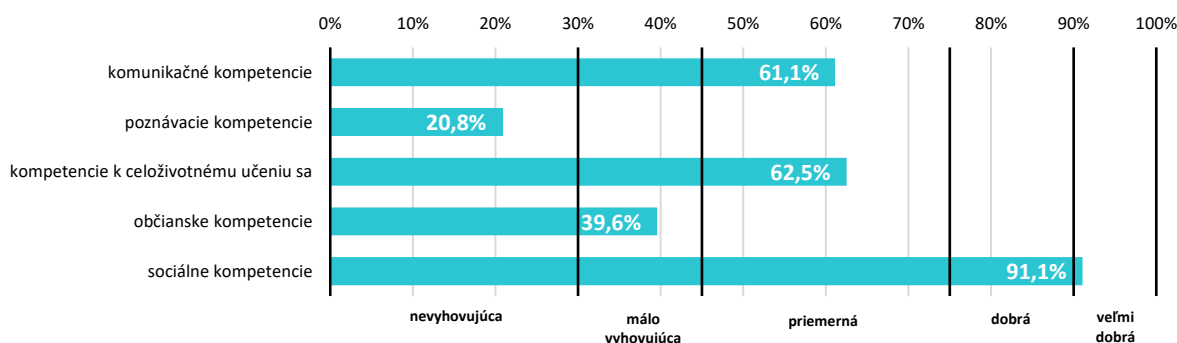
¹⁵ Na 5 hodinách zo 6 sledovaných bola témou komunikácia (na rôznych úrovniach v súlade s príslušným ročníkom), na 1 literárna téma.

na 1 hodine¹⁶. Napriek tomu, že v priebehu hodín žiaci aktívne reagovali na zadania a otázky učiteľky, s výnimkou 2 hodín nemali možnosť prejsť zručnosť navzájom sa aktívne počúvať a v diskusií rešpektovať názor iných.

Uvedomeným akceptovaním nastavených pravidiel, korektnou komunikáciou s učiteľkou a prevažne efektívnou vzájomnou spoluprácou vo dvojiciach či v skupinách preukázali žiaci vysokú úroveň **sociálnych kompetencií**. Len na 1 hodine však mali vytvorený priestor na objektívne posúdenie a zdôvodnenie výsledku svojej práce.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), dejepis (DEJ), telesná a športová výchova (TSV)

Učenie sa žiaka

Žiaci na väčšine sledovaných hodín prejavili rozvinuté **komunikačné spôsobilosti**. Takmer vždy sa vyjadrovali plynule, kultivovane, spisovne správne a využívali vhodnú slovnú zásobu. V ANJ v prevažnej miere komunikovali pohotovo, ich slovná zásoba a rečový prejav (krátky sled jednoduchých slovných spojení a viet) boli vzhľadom na ich vek a znalosť jazykových, lexikálnych a gramatických štruktúr na požadovanej úrovni. Približne na polovici hodín funkčne pracovali s rôznym druhom súvislých počutých/písaných textov (náučný text, historické pramene, videonahrávky...) i nesúvislých textov (tabuľky, nákresy, schémy) a vyhľadávali v nich rôzne typy informácií. Len v menšej miere (približne tretina sledovaných hodín) dokázali žiaci konfrontovať text so svojimi poznatkami a skúsenosťami, prípadne ho hodnotiť.

V oblasti rozvíjania **poznávacích kompetencií** žiaci na všetkých hodinách úspešne riešili úlohy na rozvoj zapamätania a porozumenia a aplikačné úlohy. Pri rozvíjaní vyšších myšlienkových procesov na viac ako polovici sledovaných hodín prejavili schopnosť riešiť úlohy na analýzu a syntézu, často s výraznou podporou učiteľov. Len na tretine hodín (v dôsledku nízkej stimulácie zo strany učiteľov) s menšími problémami riešili úlohy na hodnotenie, keď vyvodzovali závery zo získaných údajov, vyslovovali stanovisko alebo zdôvodňovali logické závery z predložených informácií v texte, pričom takéto úlohy riešili žiaci vo výraznej miere na hodinách dejepisu¹⁷. Úlohy na rozvíjanie tvorivosti riešili žiaci minimálne – iba na 1 hodine TSV¹⁸. Z toho dôvodu bola celková úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií nízka.

V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** boli žiaci na väčšine sledovaných hodín koncentrovaní na učenie sa, do vyučovacieho procesu sa aktívne zapájali a preukazovali schopnosť kriticky myslieť. Na všetkých hodinách posudzovali správnosť riešenia zadávaných úloh, resp. zvládali

¹⁶ Prejsť a následne obhajovať stanovisko týkajúce sa života zvierat v ZOO/vo voľnej prírode resp. hodnotenia/nehodnotenia výchovných predmetov.

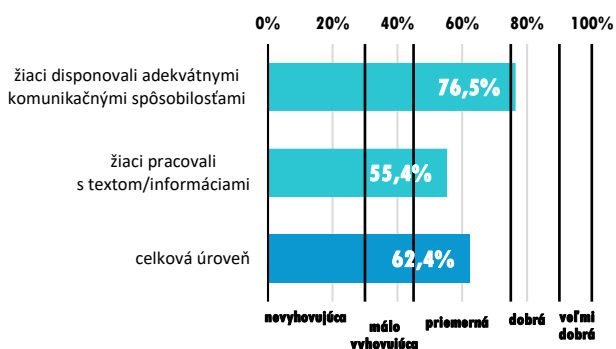
¹⁷ DEJ – zhodnotiť osobnosť historickej postavy na základe spomienok jeho rovesníkov, hodnotenie života ľadového muža Ötziho a v porovnaní so životom súčasných ľudí; TSV - výber vhodnej stratégie pri obmene pohybovej ANJ – hodnotenie obľúbenej voľnočasovej aktivity

¹⁸ tvorba vlastnej pohybovej hry vrátane vlastných pravidiel

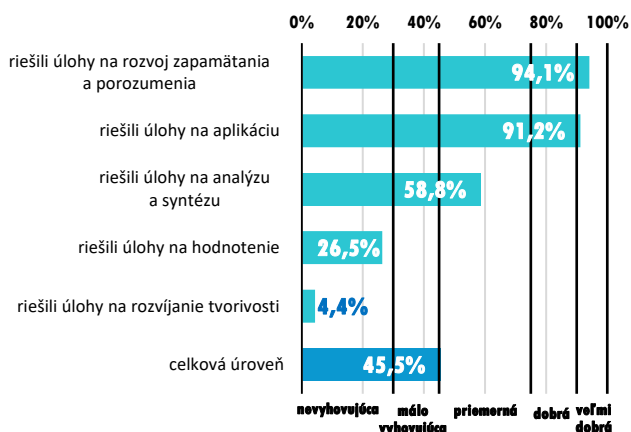
opraviť chyby. Takmer vždy dokázali v závere zhodnotiť svoj výkon, avšak len približne na polovici hodín reagovať aj na jeho hodnotenie.

Občianske kompetencie žiaci prejavili na väčšine sledovaných hodín, keď dokázali kultivovane vyjadriť svoj názor, resp. hodnotový postoj vzhľadom na preberanú tému, prípadne ho aj argumentačne zdôvodnili¹⁹. V menšej miere však bol vytvorený priestor pre širšiu diskusiu o názoroch žiakov a ich vzájomné posudzovanie. Dobrú úroveň **sociálnych kompetencií** podporili žiaci najmä svojou vzájomnou ústretovou komunikáciou v priaznivej triednej klíme. Na väčšej časti hodín boli žiaci schopní vzájomne spolupracovať, aktívne komunikovať a výsledok svojej spoločnej činnosti prezentovať²⁰.

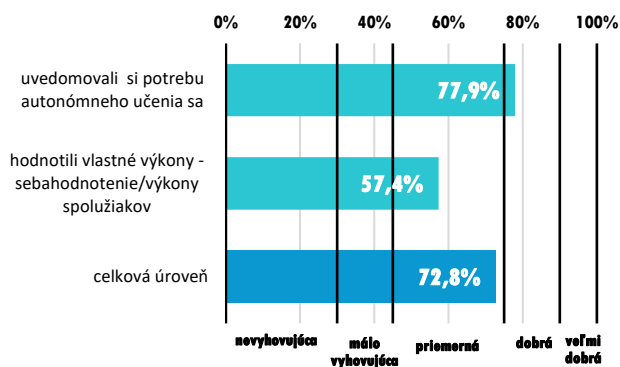
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

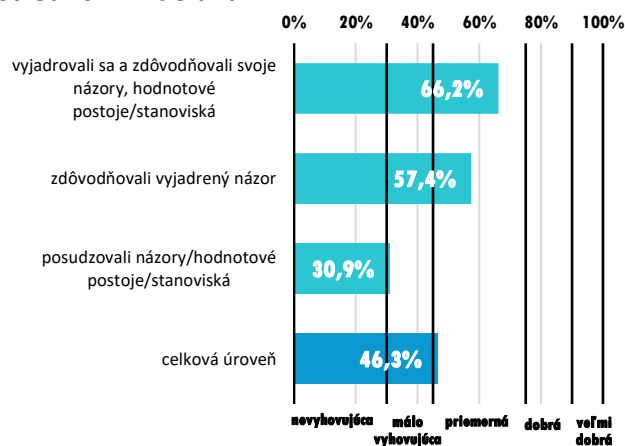
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

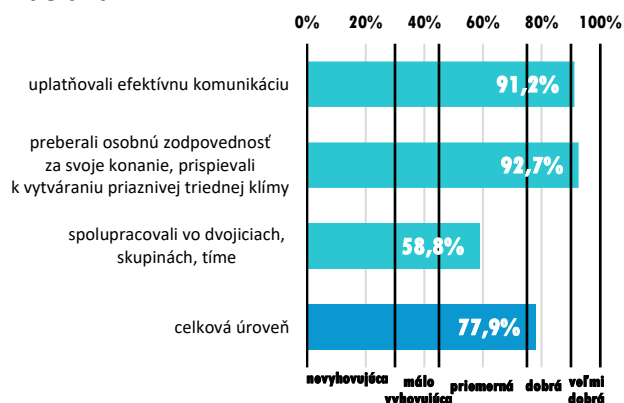
Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

¹⁹ DEJ – uplatňovanie ľudských práv v minulosti a súčasnosti, význam osobnosti M. R. Štefánika v moderných dejinách Slovákov; TSV – zdravý životný štýl, dôležitosť vzájomnej spolupráce pri práci v skupine/time; ANJ – význam voľnočasových aktivít

²⁰ DEJ – vyhľadávanie a následné spracovávanie informácií na internete; TSV – tvorba vlastnej pohybovej hry; ANJ – nácvik gramatiky formou dialógu

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia na väčšine hodín poskytovali **podporné stimuly pre efektívne učenie sa každého žiaka**. Umožňovali žiakom pracovať na diferencovaných úlohách, rešpektovali ich individuálne schopnosti, keď najmä v skupinách alebo vo dvojiciach riešili rôzne typy úloh, s rozdielnou náročnosťou a kládli primerané nároky na ich výkon. Učebné pomôcky učitelia vhodne využívali takmer na všetkých hodinách, v menšej miere viedli žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT. **Efektívne stratégie vyučovania** smerovali k činnostnému učeniu sa žiakov najmä na úrovni aplikácie získaných vedomostí v konkrétnych situáciách a analýzy, s ohľadom na potenciálne možnosti žiakov učitelia zadávali menej úloh na úrovni hodnotenia, tvorivosť bola rozvíjaná minimálne. Priestor pre rozvoj kritického myslenia žiakov učitelia vytvorili na viac ako dvoch tretinách sledovaných hodín. Na všetkých hospitovaných hodinách viedli žiakov k tolerancii, uplatňovali k nim empatický prístup, čím cielene vytvárali **atmosféru istoty a psychického bezpečia**. Spätnú väzbu o dosiahnutých výkonoch im poskytovali takmer vždy prostredníctvom formatívneho hodnotenia, pričom kvalitu výkonu žiaka zdôvodnili len približne na polovici sledovaných hodín.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu sociálnu atmosféru

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- podporovanie rozvíjania poznávacích kompetencií zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Výchovu a vzdelávanie škola realizovala podľa štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) prostredníctvom **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)**, ktorý obsahoval všetky časti v súlade s ustanoveniami školského zákona. Ciele výchovy a vzdelávania zadané v ŠkVP boli modifikáciou všeobecne stanovených cieľov výchovy a vzdelávania, zodpovedali personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam školy.

Učebný plán (UP) bol súčasťou ŠkVP. Akceptoval rámcový učebný plán v počte hodín a zaradení predmetov do vzdelávacích oblastí. Ustanovenia týkajúce sa využitia disponibilných hodín boli špecifikované vo vlastných poznámkach k UP. Súčasťou poznámok k UP boli informácie týkajúce sa delenia a spájania tried do skupín na hodinách telesnej a športovej výchovy, náboženskej a etickej výchovy. Na primárnom stupni vzdelávania boli hodinovými dotáciami posilnené predmety slovenský jazyk a literatúra, matematika, telesná a športová výchova. Na nižšom strednom stupni vzdelávania boli disponibilné hodiny využité v rámci predmetov matematika, anglický jazyk, biológia, dejepis, telesná a športová výchova, nemecký jazyk v alternácii s predmetom technika.

Učebnými osnovami povinných vyučovacích predmetov boli vzdelávacie štandardy stanovené ŠVP. Všetky **prierezové témy** boli zapracované do obsahu vyučovania vhodných vyučovacích predmetov. Plnenie cieľov prierezových tém sa realizovalo aj formou rôznych aktivít²¹ v rámci tematicky zameraných dní/týždňov²², kurzov²³ zapojením sa do projektov²⁴ a krúžkovej činnosti²⁵.

ŠkVP deklaroval ponuku vzdelávacích príležitostí pre **žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)**. Dokument garantoval žiakom so zdravotným znevýhodnením (vrátane žiakov s ľahkou duševnou zaostalosťou) zabezpečenie odborného prístupu podporného tímu²⁶, uplatňovanie individuálnych metód a foriem vyučovania²⁷, úzku spoluprácu s rodičmi, lekármi, odbornými zamestnancami zariadení poradenstva a prevencie a hodnotenie vzdelávacích výsledkov podľa zásad hodnotenia žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Deklaroval tiež odstránenie hendikepov vyplývajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) žiakov posilnením ich komunikačných schopností a odstránením ich kultúrneho a sociálneho vylúčenia. Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola vedená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Obsahovala správy z diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické), písomné žiadosti zákonných zástupcov, ich informované súhlasy so vzdelávaním žiakov podľa individuálneho vzdelávacieho programu v súlade s odporúčaniami poradenských centier.

ŠkVP bol preukázateľne prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. Dokument bol zverejnený na webovom sídle školy.

Všetky zásadné dokumenty súvisiace s procesom výchovy a vzdelávania, organizáciou a riadením školy (vnútorné predpisy, pokyny, usmernenia) boli vypracované v súlade so zámermi školy, aktualizované a prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogická dokumentácia a ďalšia dokumentácia** školy bola vedená na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva.

Škola mala vypracovaný **Ročný plán profesijného rozvoja** pre školský rok 2023/2024. Z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že pri koncipovaní cieľov vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov prednostne vychádzala z aktuálnych potrieb školy, čiastočne rešpektovala aj osobné ambície zamestnancov. Za obdobie ostatných 2 rokov pedagogickí a odborní zamestnanci absolvovali vzdelávania poskytované externými vzdelávacími inštitúciami s rôznym obsahovým zameraním²⁸ na prehĺbenie a rozšírenie profesijných kompetencií. Škola zabezpečila aktualizáciu vzdelávania v oblasti digitálneho spracovania didaktických materiálov a ich využívanie v edukačnom procese

²¹ exkurzie, výlety, vychádzky

²² Žijeme zdravo, Mesiac úcty k starším, Európsky týždeň boja proti drogám

²³ plavecký výcvik, lyžiarsky kurz

²⁴ Zdravá škola, IT akadémia

²⁵ Športový krúžok, turistický krúžok, tvorivé deti

²⁶ školský podporný tím tvorila školská špeciálna pedagogička, výchovná poradkyňa a pedagogická asistentka

²⁷ pedagogická a odborná diagnostika, úprava prostredia triedy, zabezpečenie vhodného učebného materiálu, individuálne vzdelávanie pod vedením školskej špeciálnej pedagogičky

²⁸ vzdelávanie žiakov so ZZ, žiakov zo SZP, vzdelávania so zameraním na inklúziu, rozvíjanie funkčných gramotností, inováciu metód a foriem vo vzdelávaní, kritické myslenie, riešenie sociálno-patologických javov, digitálne spracovanie didaktických materiálov

a inkluzívneho vzdelávania. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy implementáciu na vzdelávaníach nadobudnutých spôsobilostí do vyučovacieho procesu pravidelne monitorovala počas hospitácií. Uplatňovanie poznatkov zo vzdelávania v oblasti využívania efektívnych foriem vyučovania, smerujúcich k činnostnému učeniu sa žiakov, rozvíjaniu ich kritického myslenia, hodnotiacich spôsobilostí a tvorivosti sa preukázalo zhruba na polovici hospitovaných hodín (46,7 %).

Riaditeľka školy nemala vypracovaný **plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja** pre vedúcich pedagogických zamestnancov, v rozhovore však uviedla, že sa pravidelne podľa aktuálnej ponuky zúčastňovala vzdelávaní zameraných na úpravy a novelizácie všeobecne záväzných právnych predpisov, inovácií v školskom systéme a manažérskych zručností. Podľa jej vyjadrenia si pozíciu teamleadera budovala osobným pracovným nasadením a otvorenou komunikáciou so všetkými zainteresovanými.

Výkon štátnej správy v 1. stupni sa v škole realizoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Škola neevidovala žiakov, ktorým riaditeľka školy povolila individuálne vzdelávanie, rovnako neevidovala žiakov plniacich povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky.

V škole boli zriadené **metodické orgány (MO)** (metodické združenie učiteľov 1. stupňa a predmetové komisie - spoločenskovedná a prírodovedná), ktorých činnosť sa riadila vypracovaným a schváleným plánom. Z predloženej dokumentácie a z rozhovorov s vedúcimi MO vyplynulo, že na rokovaníach sa ich členovia zaoberali rozpracovaním úloh vyplývajúcich zo všeobecných cieľov výchovy a vzdelávania, špecifických cieľov jednotlivých predmetov a organizačným zabezpečením plánovaných aktivít (výlety, exkurzie, súťaže a predmetové olympiády). Pravidelne sa venovali javovej analýze písomných kontrolných prác, identifikovali najzávažnejšie nedostatky v osvojovaní si jednotlivých tematických celkov, prijímali opatrenia na ich odstránenie a následne overovali efektivitu zrealizovaných opatrení. Výchovno-vzdelávacie výsledky boli analyzované v každej triede s osobitnou pozornosťou na menej úspešných žiakov a žiakov so ŠVVP. Systematicky plánované interné vzdelávanie, na ktorom participovali členovia MO bolo realizované formou aktualizáčnych vzdelávaní²⁹, samoštúdia odbornej literatúry a účasťou na webinároch.

Základné východiská a stratégie pre oblasť **vnútorného systému kontroly a hodnotenia** žiakov mala škola stanovené v ŠkVP s odvolaním sa na interný dokument Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov, ktorý podrobne popisoval ciele hodnotenia, nástroje a postupy, pomocou ktorých učitelia mali získavať informácie o úrovni dosiahnutých výsledkov žiakov a podklady na priebežné a celkové hodnotenie s odkazom na rešpektovanie Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Jednoznačne bol stanovený spôsob priebežného a celkového hodnotenia v jednotlivých predmetoch, ktorý učitelia dodržiavali. Súčasťou interného dokumentu boli aj zásady hodnotenia žiakov so zdravotným znevýhodnením. Analýza vzdelávacích výsledkov žiakov so ZZ preukázala, že kritériá ich hodnotenia sa dodržiavali. Pri hodnotení diktátov žiakov so ZZ učitelia rešpektovali odporúčania zaradení poradenstva a prevencie. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania sa žiakov boli ich zákonní zástupcovia o tejto skutočnosti preukázateľne informovaní³⁰.

Zámery a ciele **hodnotenia pedagogických zamestnancov**, deklarované v ŠkVP, boli podrobne rozpracované v dokumente Plán kontrolnej a hospitačnej činnosti na školský rok 2023/2024. Popisoval zameranie kontroly, spôsoby získavania podkladov a kritériá, na základe ktorých v závere školského roka riaditeľka vykonávala pravidelné ročné hodnotenie pedagogických zamestnancov. Podrobne boli činnosti avizované v mesačnom harmonograme, ktorého súčasťou bolo aj zameranie výkonu kontroly v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu formou hospitácií. V uplynulom školskom roku bolo podľa predložených záznamov vykonaných 14 hospitácií, ich ciele boli zamerané prevažne na činnosť učiteľa. V hospitačných záznamoch boli pomenované najvýraznejšie pozitíva a oblasti vyžadujúce si zlepšenie, ktoré vedúci zamestnanci školy analyzovali s učiteľmi v pohospitačných rozhovoroch a výstupy z nich zovšeobecňovali na pracovných poradách. K zisteným nedostatkom prijímali opatrenia, ktoré boli predmetom následnej kontroly, čo podporilo funkčnosť kontrolného systému.

²⁹Digitálne spracovanie didaktických materiálov a ich využívanie v edukačnom procese, Inkluzívne vzdelávanie

³⁰ prostredníctvom Edupage

Vedúci zamestnanci školy sa vyjadrili, že majú vypracovaný systém motivácie zamestnancov vo vzťahu k stanoveným cieľom. **Sebahodnotenie** považujú za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, avšak systematické plánované sebahodnotenie, ktoré by prispievalo k zlepšeniu úrovne výchovy a vzdelávania, sa v kontrolovanom subjekte doteraz nerealizovalo.

Pedagogickí zamestnanci považovali **klímu školy** za otvorenú (Príloha 1). Z dotazníkov zameraných na vzťahy v škole zadaných 51 žiakom 5. – 9. ročníka vyplynulo, že vzťahy s učiteľmi a vzťahy medzi žiakmi navzájom podporovali priaznivú atmosféru, wellbeing žiakov a pedagógov. Väčšinu učiteľov žiaci považujú za chápaných a tolerantných (96 %), ktorí sa zaujímajú o ich záujmy a koníčky (66,7 %). Väčšina žiakov nesúhlasila s názorom, že sa učitelia správajú k žiakom nepekne/kričia, ponížujú, zosmiešňujú (94,2 %). Respondenti pozitívne hodnotili sociálne vzťahy v triede a spolupatričnosť ku škole. Súhlasili s názorom, že v triedach tvoria dobré kolektívy, založené na vzájomnej pomoci (94,1 %), cítia sa byť kolektívom akceptovaní (94,2 %), rady chodia do školy (98,1 %). Čiastočne negatívne túto oblasť ovplyvnila nižšia sebadôvera žiakov v oblasti zvládania problémov a motivácie k učeniu. Takmer tretina žiakov (29,4 %) pociťuje na hodinách nervozitu úzkosť alebo stres, 45,1 % opýtaných sa obáva zlých známok, napriek dôslednej príprave na vyučovanie.

Vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi a žiakmi navzájom posudzovali učitelia v dotazníku zameranom na wellbeing žiakov a pedagógov, ktorí bol zadaný 12 pedagogickým a odborným zamestnancom školy. Z výsledkov dotazníka bolo zrejmé, že respondenti cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy (83,3 %), práca v tejto škole ich baví (83,3 %), rovnako 83,3 % vníma výhody učiteľského povolania. Učitelia pociťovali nižšiu mieru zvládania vzniknutých záťažových situácií súvisiacich s pocitom zodpovednosti za zvládanie výchovných problémov (41,6 %) a úroveň vzdelávacích výsledkov žiakov (41,7 %).

Využívanie a osvojovanie efektívnych stratégií učenia učitelia uplatnili na menšom počte hodín hospitovaných školskou inšpekciou (46,7 %). V zadanom dotazníku zameranom na vzťahy však žiaci potvrdili ich časté využívanie a osvojovanie na hodinách (88,7 %). Z vyjadrení žiakov v dotazníku zároveň vyplynulo, že ich učitelia učia plánovať a organizovať si samostatné učenie (96 %), vytvárajú priestor na hodnotenie svojej práce (90,2 %), majú zabezpečený individuálny prístup podľa svojich schopností (86,3 %) a otvorený priestor na diskusiu (80,4 %). Pre výraznú väčšinu žiakov (90,2 %) je vyučovanie zaujímavé. Takmer všetci opýtaní (94,2 %) nesúhlasili s názorom, že by sa k nim učitelia správali nepekne. (Graf 13)

Vzájomné vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov riaditeľka školy charakterizovala ako väčšinou bezproblémové, založené na vzájomnej dôvere a spolupráci.

Z dotazníka mapujúceho bezpečnosť školského prostredia zadaného 52 žiakom 5. – 9. ročníka vyplynulo, že školu vnímali ako bezpečné prostredie (96,16 %), v ktorom sa cítia rešpektovaní, komunikujú so svojimi spolužiakmi (92,31 %), a majú priestor na vyjadrenie názorov (90,38 %). Bezpečné prostredie bolo evidentné aj počas hospitácií pri výkone komplexnej inšpekcie.

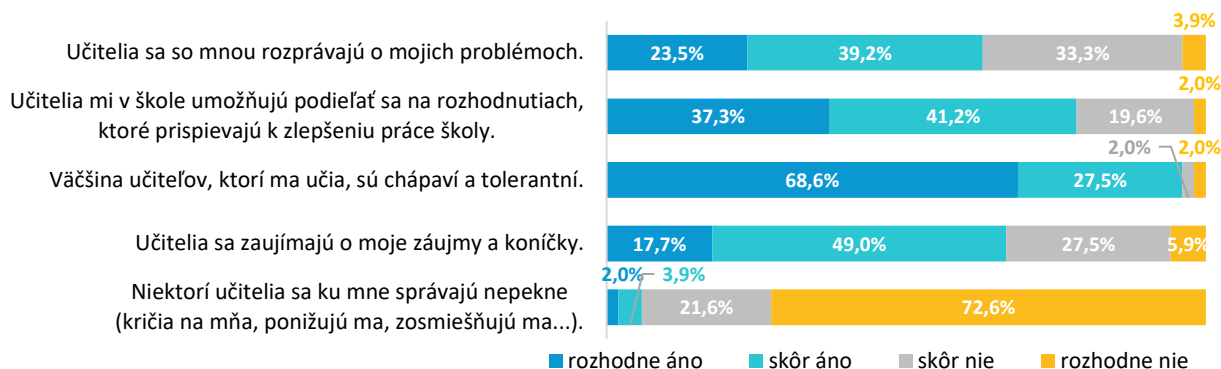
Škola prispôbovala svoje vzdelávacie prostredie skupine žiakov, ohrozenej vo zvýšenej miere rizikom predčasného ukončenia školskej dochádzky, v aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov opakujúcich ročník. V škole bol vypracovaný plán na ich podporu. Riaditeľka školy uviedla, že vzdelávanie v oblasti opatrení na podporu menej úspešných žiakov absolvovali všetci pedagogickí zamestnanci v rámci témy aktualizácie vzdelávania³¹. Štyria žiaci so slabším prospechom v rozhovore so školskými inšpektorkami potvrdili, že im učitelia opakovane vysvetľujú učivo, odpovedajú na ich otázky, pomoc im poskytnú aj spolužiaci. Keď niečo nevedia, učitelia im vysvetlia kde robia chyby, v čom sa môžu zlepšiť. Tieto skutočnosti potvrdili v dotazníkoch i učitelia.

Z analýzy predloženej dokumentácie a z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že škola pravidelne **spolupracovala** s centrom prevencie a poradenstva (CPaP), s radou rodičov, zriaďovateľom, farským úradom a hasičským zborom.

³¹ Inklúzia vo vzdelávaní

V školskom roku 2022/2023 mali žiaci možnosť rozvíjať svoj talent v 8 **záujmových útvaroch** športového, náučného a tvorivého zamerania. Žiaci boli zapojení do vedomostných, umeleckých a športových súťaží. Úspechy a aktivity školy³² boli širokej verejnosti prezentované prostredníctvom webového sídla školy.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Funkčný systém výchovného poradenstva, prevencie a kariérového poradenstva zabezpečovala jedna pedagogická zamestnankyňa. Podľa jej vyjadrenia, hlavnou výhodou menšej školy rodinného typu je, že sa všetci žiaci a učitelia navzájom poznajú, čo vytvára predpoklad na lepšiu vzájomnú kooperáciu medzi nimi a zároveň včasné identifikovanie negatívnych javov. Na výkon **výchovného poradenstva (VP)** spĺňala kvalifikačné predpoklady a škola jej zabezpečila vhodné priestorovo-materiálne podmienky. Predložená dokumentácia³³ preukázala, že pri plnení úloh postupovala podľa plánu práce vypracovaného na aktuálny školský rok. VP realizovala metodickú pomoc kolegom formou konzultácií, prípadne poskytnutím konkrétnych nástrojov pedagogickej diagnostiky. Aktívne sa podieľala na riešení osobnostných, vzdelávacích, vzťahových a sociálnych potrieb žiakov. Z písomných záznamov vyplynulo, že v spolupráci s vedením školy, pedagogickými zamestnancami a so zákonnými zástupcami žiakov riešila otázky problémového vývinu žiakov. V triedach s výchovnými alebo vzťahovými problémami dôsledne uplatňovala štandardné postupy³⁴ v záujme riešenia vzniknutých situácií. VP v rozhovore uviedla, že vzhľadom na poskytnutie včasnej efektívnej podpory dokážu eliminovať výskyt menej úspešných žiakov a neevídujú žiadnych záškolákov. Všetci žiaci 8. a 9. ročníka (100 %) poznali VP a v dotazníku potvrdili, že sa zaujíma o ich problémy a pomáha ich riešiť (93,3 %).

VP súčasne vykonávala funkciu **kariérovej poradkyne (KP)**. Z analýzy predloženej dokumentácie³⁵ a rozhovoru s KP vyplynulo, že pravidelne aktualizovala údaje v systéme *Proforient* a vzdelávala sa v oblasti kariérového poradenstva formou samoštúdia a účasťou na školeniach³⁶, na poradách výchovných poradcov a intenzívne spolupracovala so strednými školami z regiónu. Poradenstvo poskytovala žiakom a ich zákonným zástupcom formou prezenčných, online konzultácií alebo telefonicky. KP pravidelne informovala žiakov o potrebách a možnostiach trhu práce prostredníctvom aktualizovanej nástenky, aplikácie Edupage a pri osobných stretnutiach v spolupráci s triednymi učiteľmi, čo potvrdili aj písomné záznamy zo stretnutí. KP podporovala profesijnú orientáciu so žiakmi

³² Aktivity tvorivého charakteru, športové aktivity, environmentálne zameranie, zameranie na ochranu zdravia, preventívne aktivity, kultúrno-spoločenské aktivity, aktivity náučného charakteru

³³ plán práce VP, správa o činnosti VP, harmonogram spolupráce s CPaP, záznamy z riešení výchovných problémov žiakov, interný manuál riešenia výchovno-vzdelávacích problémov žiakov

³⁴ pedagogické pozorovanie, rozhovory so žiakmi, realizácia dotazníkov zameraných na daný negatívny jav, rozbor s celou triedou, informovanie a stretnutie s rodičmi žiakov, komunitné sedenia s dotknutými žiakmi, vyšpecifikovanie konkrétnych problémov, návrhy možností riešenia a nápravy, nastavenie vzájomných pravidiel správania a komunikácie, opakované stretnutie po určitom intervale na verifikáciu a zhodnotenie progresu v plnení a dodržiavaní navrhnutých riešení, žiadosť o primárnu prevenciu s spolupráci s poradenským zariadením v Hlohovci, v prípade potreby beseda s policajtami

³⁵ Plán práce KP, harmonogram spolupráce s CPaP, správa o činnosti KP, záznamy zo stretnutí so zákonnými zástupcami, zápisnice z rodičovských združení,

³⁶ Špecializačné inovačné štúdium zamerané na kariérové poradenstvo - MPC Bratislava, Inovačné vzdelávanie Inovatívne prvky v kariérovej výchove a poradenstve v školách - VÚDPaP, aktualizácie vzdelávania Inklúzia a inklúzne vzdelávanie v školskom prostredí - CPaP Hlohovec

7. ročníka realizáciou dotazníka Semafor založeného na voľbe povolania na základe typu osobnosti, v 8. ročníku nasledovalo testovanie profesijnej orientácie v spolupráci s CPaP v Hlohovci. V 9. ročníku s cieľom pomôcť žiakom stanoviť si individuálne vzdelávacie a profesijné ciele poskytovala podporu aj formou personalizovaných rozhovorov, návštevou dní otvorených dverí a prezentácií jednotlivých škôl. Z dotazníkového prieskumu vyplynulo, že takmer všetci žiaci (93,3 %) vedia, kto zastáva funkciu KP v škole a jej prítomnosť všetci považujú za potrebnú, zároveň potvrdili aj realizáciu testov zameraných na voľbu povolania. Všetci opýtaní žiaci sa zhodli, že výber strednej školy je pre nich dôležitý krok a polovica sa zúčastnila osobného rozhovoru s KP. Väčšina žiakov (73,3 %) mala poskytnutý dostatok informácií o možnostiach ďalšieho štúdia zo strany školy, no napriek tomu si takmer všetci vybrali školu podľa vlastných záujmov.

Činnosť VP bola úzko prepojená s jej činnosťou vo funkcii **školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní**³⁷. V rámci primárnej prevencie uskutočnila na začiatku školského roka vo všetkých triedach hospitácie za účelom monitorovania vzájomných vzťahov. Počas triednických hodín realizovala anonymné dotazníky zamerané na monitoring šikany a wellbeing žiakov, v ktorých boli žiaci vyzvaní aj k spoluúčasti pri navrhovaní opatrení a spôsoboch riešenia pri vzniknutých problémoch. Po ich spracovaní boli s výsledkami oboznámení pedagogickí zamestnanci, čo potvrdili aj zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady (PR). V spolupráci s CPaP v Hlohovci zabezpečovala realizáciu aktivít zameraných na bezpečnosť v online priestore, prevenciu návykového a rizikového správania a prevenciu konkrétnych závislostí³⁸. Preventívne aktivity boli realizované s využitím medzipredmetových vzťahov v rámci iných vyučovacích hodín.³⁹

Škola zabezpečovala služby **školskej špeciálnej pedagogičky (ŠkŠp)**, ktorá spĺňala kvalifikačné predpoklady. Mala k dispozícii vhodné priestorové a materiálno-technické podmienky pre poskytovanie odborných intervencií⁴⁰. Viedla dokumentáciu žiakov so ZZ, zabezpečovala skupinové vzdelávanie 3 žiakov s ľahkou duševnou zaostalosťou v hlavných predmetoch⁴¹. V spolupráci s vedením školy, pedagogickými zamestnancami a so zákonnými zástupcami žiakov riešila špecifiká vzdelávania žiakov so ZZ. Náplňou práce ŠkŠp bola aj pomoc intaktným žiakom, u ktorých sa vyskytli problémy s učením. Zabezpečovala systematickú spoluprácu s poradenskými zariadeniami, poskytovala poradenstvo zákonným zástupcom a konzultácie pedagogickým zamestnancom. O svojej činnosti viedla podrobné písomné záznamy.

Bezprostrednú pomoc pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov so ZZ poskytovala **pedagogická asistentka**, ktorá svoju činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese konzultovala s vyučujúcimi jednotlivých predmetov a so školskou špeciálnou pedagogičkou.

Prostredníctvom **školského podporného tímu**, ktorý koordinovala školská špeciálna pedagogička bol v škole zabezpečený funkčný systém výchovného poradenstva a prevencie, kariérového poradenstva a poskytovania podpory pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov. Všetky jeho zložky boli obsahovo úzko prepojené. Vzájomná efektívna kooperácia sa prejavila v postupnom eliminovaní výchovných a vzdelávacích problémov žiakov, čo potvrdil nízky počet žiakov so slabým prospechom, minimum neospravedlnených hodín, ani v jednom prípade nebola udelená znížená známka zo správania.

Riadenie školy bolo na veľmi dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.

Vyučovací proces bol zabezpečený kvalifikovanými učiteľmi, ktorí spĺňali predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. **Odbornosť vyučovania** bola celkovo zabezpečená na 84,7 %⁴². Na 1. stupni bol

³⁷ Plán práce školskej koordinátorky, záznamy z pozorovaní a monitoringu, , harmonogram preventívnych aktivít a spolupráce s CPaP, správa o činnosti koordinátorky

³⁸ kontrolný anonymný prieskum zameraný na informovanosť žiakov o hrozbe a dôsledkoch užívania návykových látok.

³⁹ hodnotové postoje počas triednických hodín a na občianskej náuke, škodlivosť návykových látok, boj proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi prostredníctvom výtvarných súťaží, tematické nástenky

⁴⁰ rozvoj zmyslového vnímania, komunikačných zručností a podpora kognitívnych schopností

⁴¹ slovenský jazyk a literatúra, matematika, vlastiveda

⁴² 1. stupeň – 82,3%; 2. stupeň – 86,3%

neodborne vyučovaný anglický jazyk a čiastočne neodborne telesná a športová výchova a náboženská výchova. Na 2. stupni boli neodborne vyučované predmety fyzika, chémia a občianska náuka, čiastočne neodborne telesná a športová výchova a náboženská výchova.

Škola disponovala vhodnými **priestorovými podmienkami**. V škole boli v dostatočnom počte zriadené kmeňové učebne. Učitelia mali k dispozícii odborné učebne na vyučovanie informatiky, prírodovedných predmetov, cudzích jazykov, techniky, cvičnú kuchynku, telocvičňu, multifunkčné ihrisko, čo vytváralo predpoklad na dôsledné plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. V priestoroch chodieb boli umiestnené uzamykateľné šatňové skrine a samostatné oddychové zóny. Žiaci a zamestnanci školy sa stravovali v školskej jedálni, ktorá sa nachádzala v samostatnej budove. Areál školského dvora bol vhodne upravený, poskytoval žiakom optimálny priestor na oddych, resp. školské a voľnočasové aktivity. Škola mala vybudovaný bezbariérový vstup a na prízemí sociálne zariadenie pre telesne postihnutých žiakov, v aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov s obmedzenou pohybovou schopnosťou.

Pre všetky ročníky bolo zabezpečené **vybavenie učebnicami a učebnými textami** schválenými ministerstvom školstva. Učebné priestory tried a odborných učební boli vo vzťahu k obsahu vzdelávania vybavené vhodnými učebnými pomôckami, ktoré sa dopĺňali podľa potrieb učiteľov a finančných možností školy. S prihliadnutím na počet žiakov bolo **vybavenie funkčnou digitálnou technikou** vrátane výkonného pripojenia na internet dostatočné. Vo všetkých triedach a učebniach boli interaktívne tabule, počítač, učitelia disponovali vlastnými notebookmi a pre žiakov boli k dispozícii tablety. Úroveň materiálo-technického vybavenia umožňovala plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Počas výkonu školskej inšpekcie takmer na všetkých hospitovaných hodinách učitelia podporili efektivitu vyučovania využitím učebných pomôcok (95,6 %). Informačno-komunikačné technológie (IKT) uplatnili učitelia na sprístupňovanie učiva na polovici sledovaných hodín (50 %) k ich zmysluplnému využitiu boli žiaci vedení na polovici hodín (48,78 %). Žiaci so ŠVVP mali v IVP poradenskými zariadeniami odporúčané využívanie konkrétnych kompenzačných pomôcok⁴³, čo sa preukázalo aj na sledovaných hodinách.

Riaditeľka školy vydala **školský poriadok**, ktorý upravoval práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov, pravidlá vzťahov medzi žiakmi a zamestnancami školy. Jeho súčasťou boli ustanovenia týkajúce sa podmienok na zaistenie ochrany pred diskrimináciou, násilím a šikanovaním. Dokument bol verejne dostupný na webovom sídle školy a v triedach, prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. S jeho znením boli na začiatku školského roka preukázateľne oboznámení žiaci aj ich zákonní zástupcovia. V dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia zadaného 52 žiakom 2. stupňa väčšina z nich uviedla (96,15 %), že diskutujú s učiteľmi o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku.

V škole bol ustanovený **školský parlament (ŠkP)**, pracoval na základe vypracovaného plánu aktivít pod vedením koordinátorky. Všetci členovia (100 %) vnímali svoje zvolenie ako prejav dôvery zo strany svojich spolužiakov, v dotazníku aj v rozhovore deklarovali dobrú spoluprácu s vedením školy, ktoré ich reálne návrhy akceptuje (100 %) a následne sa ich snaží realizovať.⁴⁴ Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila, že pravidelne so zástupcami parlamentu diskutuje o ich návrhoch a ich opodstatnenosti v súvislosti s finančnými možnosťami školy. K účasti na riešení výchovných problémov v spolupráci s výchovnou poradkyňou prizývaní neboli, podľa nich závažnejší vzťahový problém alebo šikanovanie v škole riešiť nemuseli. V dotazníku väčšina členov ŠkP síce potvrdila, že do školského poriadku neboli zapracované ich návrhy a pripomienky, v následnom rozhovore sa však vyjadrili, že nepovažovali za potrebné zasahovať do jeho ustanovení.

V školskom roku 2022/2023 v škole zaznamenali 7 195 ospravedlnene vymeškaných hodín na **1. stupni** (Ø 128,5 hodiny na žiaka), z nich 939 hodín vymeškali 6 žiaci so ZZ (Ø 156,5 hodiny na žiaka ZZ). Na **2. stupni** bolo 8 511 ospravedlnene vymeškaných hodín (Ø 141,85 hodiny na žiaka), z nich 2 217 vymeškali 12 žiaci so ZZ (Ø 184,75 hodiny na žiaka ZZ). Neospravedlnených hodín na 2. stupni bolo

⁴³výpisy z tabuliek, zhrnutie pravidiel a vzorcov, pracovné listy

⁴⁴ úprava prostredia školy: altánok, stojany na bicykle, žalúzie v triede; zorganizovanie besedy s futbalistom; možnosť chodiť von cez veľkú prestávku,...

7, z nich 1 vymeškal žiak so ZZ. Znížené známky zo správania, pochvaly ani pokarhania na 1. stupni neevidovali, na 2. stupni bola udelená 1 pochvala a 1 pokarhanie žiakovi so ZZ.

V anonymnom dotazníku zameranom na **bezpečnosť školského prostredia** z 52 žiakov 5. – 9. ročníka 3 (5,77 %) uviedli, že niekedy vymeškali vyučovanie alebo vyučovaciu hodinu z dôvodu, že sa mi nechcelo ísť do školy, 1 (1,92 %) tak urobil zo strachu z učiteľa a rovnako 1 žiak (1,92 %) vynechal vyučovanie, lebo sa bál spolužiaka. Neskoré príchody na vyučovanie sú v škole podľa 20 žiakov (38,46 %) vo všeobecnosti tolerované, 32 žiakov (61,54 %) si myslí opak.

Výsledky z dotazníka zameraného na **bezpečnosť školského prostredia** potvrdili, že žiaci chodia do svojej školy radi (96,16 %), cítia sa v nej bezpečne (96,16 %) a učiteľov považujú za chápacích a spravodlivo riešiacich nevhodné správanie sa žiakov (96,16 %). Prestávky žiaci najradšej trávajú rozhovormi so spolužiakmi (92,31 %). Takmer na tretinu z nich (30,77 %) však negatívne pôsobí vyrušovanie spolužiakov počas vyučovacích hodín. Väčšina respondentov (78,85 %) potvrdila, že sú informovaní, ako sa majú správať v situáciách, keby ich niekto v triede zosmiešňoval, fyzicky napádal alebo inak ubližoval, s uvedenými javmi sa v škole stretli najčastejšie počas prestávok (17,31 %) alebo po vyučovaní v priestoroch školy (9,52 %). Prejavy šikanovania spolužiakov zaregistrovali najčastejšie ako vyčleňovanie z kolektívu (13,46 %), ohováranie (11,54 %) agresívne nadávky, vysmievanie sa (7,70 %), alebo fyzické ubližovanie (5,77 %). S negatívnymi zážitkami sa najčastejšie zdôverili rodičom (19,23 %) alebo učiteľom (11,54 %).

Pri **organizácii vyučovania** boli dodržané základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Organizácia exkurzií, kurzov a výletov sa uskutočňovala v súlade s platnými právnymi normami, obsahovala príslušné materiály (organizačné zabezpečenie, informovaný súhlas, záznam o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia). Škola viedla evidenciu sťažností.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V priebehu sledovaného **procesu výchovy a vzdelávania** žiaci akceptáciou pravidiel a seba navzájom prispievali k pozitívnej pracovnej klíme. Preukázali primerané komunikačné spôsobilosti, dokázali empaticky reagovať na podnety učiteľov aj spolužiakov. Oblasťou vyžadujúcou si zlepšenie boli nedostatky súvisiace s nízkou mierou zadávania úloh/činností súvisiacich so stimulovaním vyšších myšlienkových procesov žiakov najmä v oblasti hodnotenia a tvorivosti, s vytváraním priestoru pre rozvoj sebahodnotenia a hodnotenia výkonov spolužiakov so zámerom podporiť rozvoj potenciálu žiakov.

výrazné pozitíva

- podieľanie sa žiakov a učiteľov na vytváraní podnetného prostredia a pozitívnej sociálnej klímy

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom hodnotiacich a tvorivých úloh
- stimulovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich procesov u žiakov

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňovali podľa ŠkVP, ktorý deklaroval vzdelávacie príležitosti pre všetkých žiakov. Bol v súlade so ŠVP, jeho aktualizácie reagovali na aktuálne potreby školy a zmeny všeobecne záväzných právnych a rezortných predpisov.

Pedagogické procesy na úrovni školy boli riadené a usmerňované v súlade s platnými právnymi predpismi. Aktívna účasť pedagógov na vzdelávaní rôzneho zamerania čiastočne podporila celkovú úroveň procesu edukácie. Vzdelávanie v oblasti inklúzie malo pozitívny vplyv na intenzívnu podporu žiakov so slabším prospechom.

Vedúce pedagogické zamestnankyne monitorovali všetky dôležité oblasti vzdelávania a riadenia školy, k zisteným nedostatkom prijímali adekvátne opatrenia, následne kontrolovali ich akceptovanie. Počas

výkonu hospitácií svoje pozorovania zameriavali prednostne na výkon učiteľa, v menšej miere sústredili pozornosť na monitorovanie úrovne kompetencií žiakov.

Vedenie školy sa podieľalo na vytváraní pozitívnej klímy školy, vzájomné vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi vytvárali podmienky bezpečia, dôvery a empatie pre všetkých aktérov výchovy a vzdelávania, aj keď takmer tretina žiakov pociťuje na hodinách nervozitu, úzkosť alebo stres a obáva sa zlých známok, napriek dôslednej príprave na vyučovanie.

Realizácia stratégie zameranej na podporu menej úspešných žiakov prispela k ich postupnému eliminovaniu.

Silnou stránkou boli služby školy, ktoré zabezpečovali funkčný systém výchovného poradenstva, prevencie, kariérového poradenstva a poskytovania podpory pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní, pričom škola účinne kooperovala so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.

výrazné pozitíva

- funkčný systém služieb školy
- realizácia stratégie včasnej podpory slabo prosperujúcim žiakom

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- zameranie kontrolnej hospitačnej činnosti na monitorovanie úrovne rozvíjania kompetencií žiakov

Riadenie školy bolo na veľmi dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Sprístupňovanie obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch bolo vzhľadom na mieru odbornosti vyučovania zabezpečené.

Priestorové podmienky podporovali plnenie vzdelávacích cieľov stanovených v ŠkVP a umožňovali ich realizáciu.

Materiálno-technické podmienky školy vytvárali predpoklad na vzdelávanie každého žiaka a napĺňali ciele stanovené v ŠkVP.

výrazné pozitíva

- činnosť školského parlamentu

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- neboli zistené

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Komplexná inšpekcia bola v škole v predchádzajúcom období realizovaná v školskom roku 2007/2008. Na základe výstupov z nej možno konštatovať, že oblasti riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania **sa zlepšili** z priemernej na veľmi dobrú úroveň. Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu sa **nezmenili** a zostali na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

odporúča

- rozvíjať poznávacie kompetencie stimulovaním vyšších myšlienkových procesov v oblasti hodnotenia a tvorivosti;
- podporovať kompetencie k celoživotnému učeniu sa rozvíjaním hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí žiakov;
- kontrolnú hospitačnú činnosť zameriavať na monitorovanie úrovne rozvíjania kompetencií žiakov.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. Školský poriadok;
4. rozvrh hodín;
5. osobné rozvrhy hodín učiteľov;
6. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
7. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
8. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
9. správy z diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické);
10. Podpora žiakov v povinnej šk. dochádzke s cieľom predchádzania opakovania ročníka;
11. Ročný plán profesijného rozvoja;
12. Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov;
13. dokumentácia metodických orgánov;
14. kontrolné diktáty a písomné práce zo slohu a matematiky;
15. Plán kontrolnej a hospitačnej činnosti na šk. rok 2023/2024;
16. hospitačné záznamy;
17. štatút školského parlamentu;
18. dokumentácia výchovnej, kariérnej poradkyne a školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní
19. štatút podporného tímu;
20. rozvrhy a prevádzkové poriadky učební;
21. triedne knihy;
22. triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
23. zápisnice zo zasadnutí rady školy;
24. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady;
25. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, výcvikov a ďalších mimoškolských aktivít;
26. vnútorná smernica na prešetrovanie a vybavovanie sťažností a agenda s nimi súvisiaca;
27. pracovný poriadok.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Štefania Gašparíková

Dňa: 02. 11. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Šimunová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 16.11.2023 v Pastuchove:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Šimunová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Mária Šimunová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)

2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti